

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง ที่ตั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ

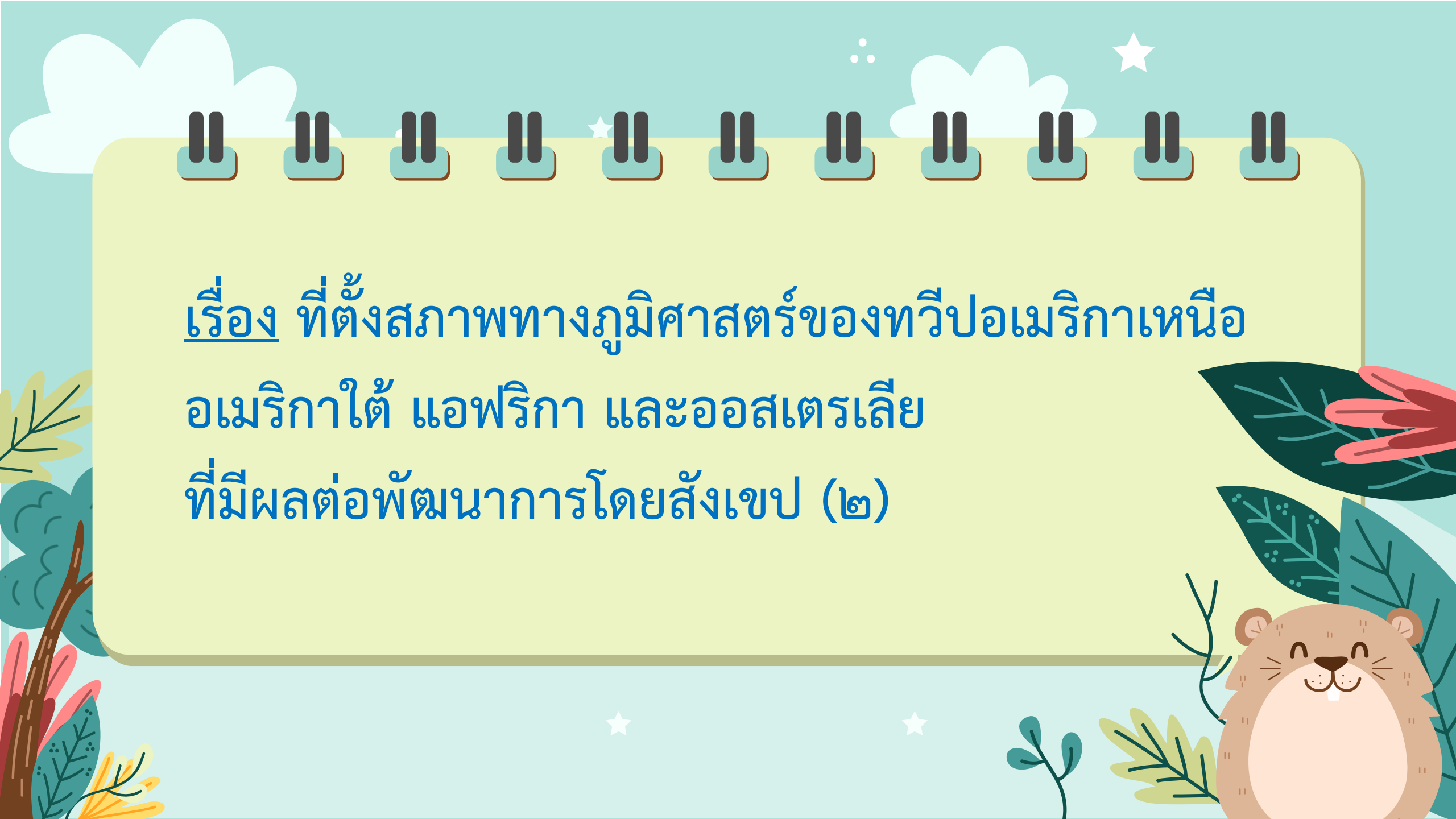
อเมริกาใต้ แอฟริกา และออสเตรเลีย

ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป (๒)

ครูผู้สอน ครูจรงค์ษ์ แสนแอ่น

ครูชีวาภร จวบรัมย์

เรื่อง ที่ตั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ
อเมริกาใต้ แอฟริกา และออสเตรเลีย
ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

วิเคราะห์ที่ตั้ง และลักษณะทาง
ภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก
ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขปได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะกระบวนการ

ตีความข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูล
ที่จำเป็นต่อการศึกษาที่ตั้ง และลักษณะ
ทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก
ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขปได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้

๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

คุณลักษณะเฉพาะ

สะท้อนความสำคัญของการศึกษาที่ตั้ง
และลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาค
ต่าง ๆ ที่มีต่อพัฒนาการโดยสังเขป
ในฐานะพลโลกได้

คำถาม

นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับที่ตั้งของ
ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปอเมริกาใต้
ทวีปแอฟริกา ทวีปออสเตรเลีย

๑. ทวีปอเมริกาเหนือ

ทิศเหนือ

จดมหาสมุทรอาร์กติก

ทิศตะวันออก

จดมหาสมุทรแอตแลนติก

ทิศตะวันตก

จดมหาสมุทรแปซิฟิก

๒. ทวีปอเมริกาใต้

ทิศเหนือ

จดอ่าวเม็กซิโก

ทิศตะวันออก

จดมหาสมุทรแอตแลนติก

ทิศตะวันตก

จดมหาสมุทรแปซิฟิก

๓. ทวีปแอฟริกา

ทิศเหนือ

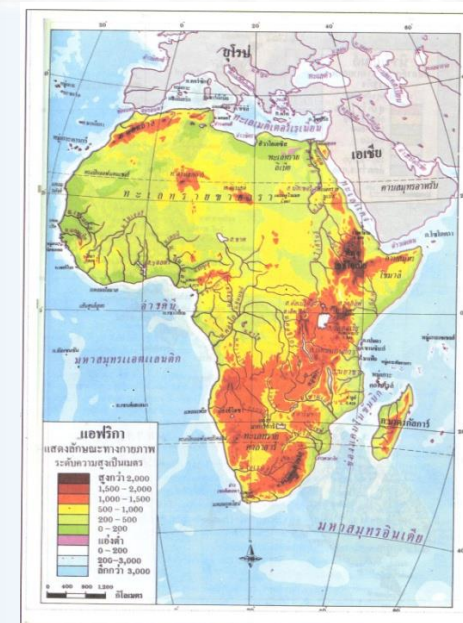
จดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ทิศตะวันออก

จดมหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันตก

จดมหาสมุทรแอตแลนติก

๔. ทวีปออสเตรเลีย

ทิศเหนือ

จดทะเลอาราฟูรา ทะเลติมอร์

ทิศตะวันออก

จดมหาสมุทรแปซิฟิก

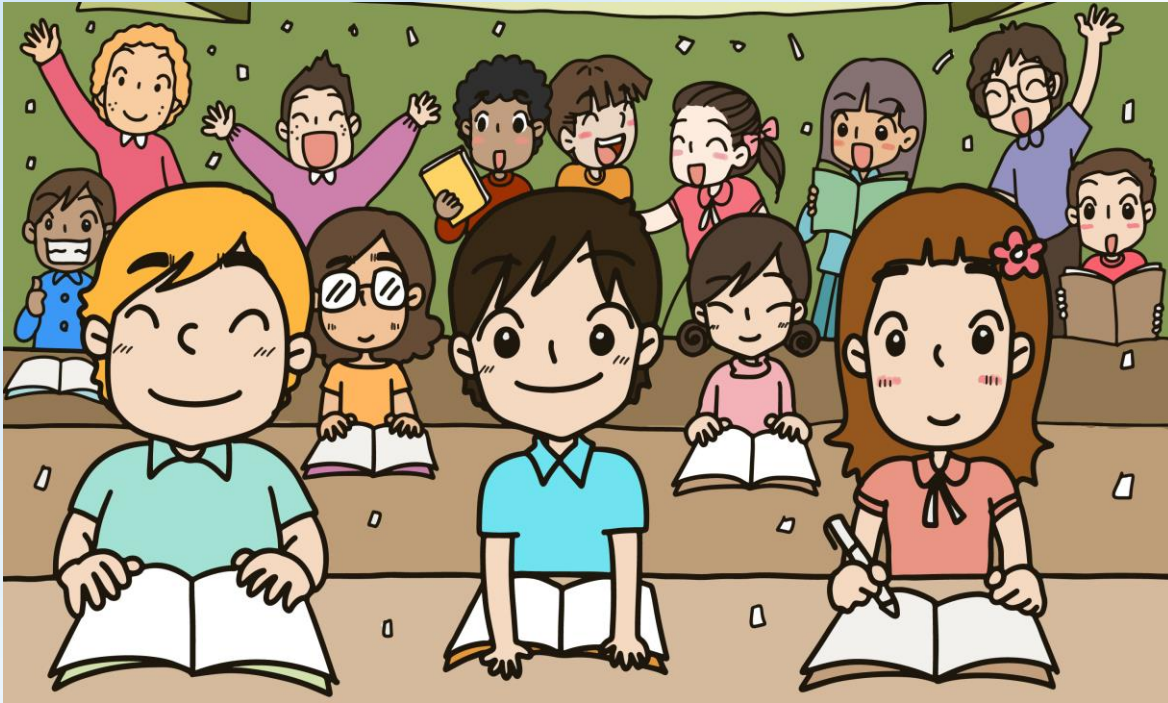
ทิศตะวันตก

จดมหาสมุทรอินเดีย

กิจกรรมกลุ่ม

ทวีปอเมริกาเหนือ

ทวีปอเมริกาใต้

ทวีปแอฟริกา

ทวีปออสเตรเลีย

ทวีปอเมริกาเหนือ

ที่ตั้ง

- ทิศเหนือ จดมหาสมุทรอาร์กติก
- ทิศตะวันออก จดมหาสมุทรแอตแลนติก
- ทิศตะวันตก จดมหาสมุทรแปซิฟิก

ที่มา: หนังสือเรียน ภาษาอังกฤษพื้นฐาน หน้าที่พิเศษเรื่อง
วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์
และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, หน้า ๑๑๕

สภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ

ลักษณะภูมิประเทศ

ทวีปอเมริกาเหนือประกอบไปด้วยเทือกเขาขนาดใหญ่และพื้นที่สูงเป็นจำนวนมาก เช่น ด้านตะวันตกของทวีป เป็นที่ตั้งของเทือกเขาร็อกกีซึ่งเป็นเทือกเขาหินใหม่มีภูเขาไฟระเบิดและแผ่นดินไหวเป็นประจำ ด้านตะวันออกเป็นเทือกเขาแอปพาเลเชียน เป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญของทวีป ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรม พื้นที่ของทวีปอเมริกายังประกอบไปด้วยที่ราบอีกจำนวนมาก เช่นที่ราบรอบอ่าวฮัดสัน ที่ราบลุ่มแม่น้ำเซนต์ลอว์เรนซ์ ที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี ซึ่งเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของทวีป ในบริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของทวีป มีเมืองท่าสำคัญและศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ และสังคมตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก

ลักษณะภูมิอากาศ

ทวีปอเมริกาเหนือมีภูมิอากาศที่หลากหลาย ปลูกพืชได้ทุกชนิด ด้วยมีลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศโดยรวมมีความอุดมสมบูรณ์และมีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ประกอบกับความเจริญทางเทคโนโลยีที่ชาวยุโรปได้นำเข้ามาพร้อมกับการตั้งถิ่นฐานในทวีปอเมริกาเหนือส่งผลให้เกิดพัฒนาการทางการเมืองเศรษฐกิจสังคมทำให้ทวีปอเมริกาเหนือเป็นทวีปความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมและการค้าและบริการของโลกในปัจจุบัน

ทวีปอเมริกาใต้

ที่ตั้ง

- ทิศเหนือ - จุดอาร์เม็กซิโก
- ทิศตะวันออก - จดมหาสมุทรแอตแลนติก
- ทิศตะวันตก - จดมหาสมุทรแปซิฟิก

ที่มา: หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ วิชาสังคมศึกษา
 และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, หน้า ๒๕๒

สภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปอเมริกาใต้

ลักษณะภูมิประเทศ

ทวีปอเมริกาใต้มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขา ภูเขา และที่ราบสูง โดยทางตะวันตกมีเทือกเขาสำคัญคือ เทือกเขาแอนดีส ทางตะวันออกเป็นที่ราบสูง เช่น ที่ราบสูงบราซิล มีแหล่งทรัพยากรน้ำที่สำคัญ เช่น แม่น้ำแอมะซอน เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในภูมิภาคนี้ ที่ราบลุ่มแม่น้ำแอมะซอนเป็นป่าดิบชื้นที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นป่าที่มีพื้นที่มากที่สุดในโลก ทวีปอเมริกาใต้มีทรัพยากรธรรมชาติและแร่ธาตุที่สำคัญ ทำให้ชาติต่าง ๆ พยายามขยายอิทธิพลเข้ามาในทวีปอเมริกาใต้

ลักษณะภูมิอากาศ

ทวีปอเมริกาใต้มีลักษณะภูมิอากาศหลากหลาย ทั้งเขตร้อน เขตอบอุ่น และเขตหนาว โดยมีเขตร้อนชื้นจะมีอากาศร้อนตลอดปี ในขณะที่บริเวณลุ่มแม่น้ำแอมะซอนจึงเหมาะกับการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ เขตทุ่งหญ้าเมืองร้อนหรือสะวันนา มีภูมิอากาศร้อนตลอดปี มีทุ่งหญ้าและป่าโปร่ง เหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์ และเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนซึ่งปลูกพืชได้หลายชนิด เช่น กาแฟ ยาสูบ อ้อย และมีความเหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐาน

ทวีปแอฟริกา

ที่ตั้ง

ทิศเหนือ จดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ทิศตะวันออก จดมหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันตก จดมหาสมุทรแอตแลนติก

ที่มา: หนังสือเรียน ราชอาณาจักรชั้นฐาน หน้าที่พิเศษเมือง
วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์
และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒, หน้า ๒๔๕

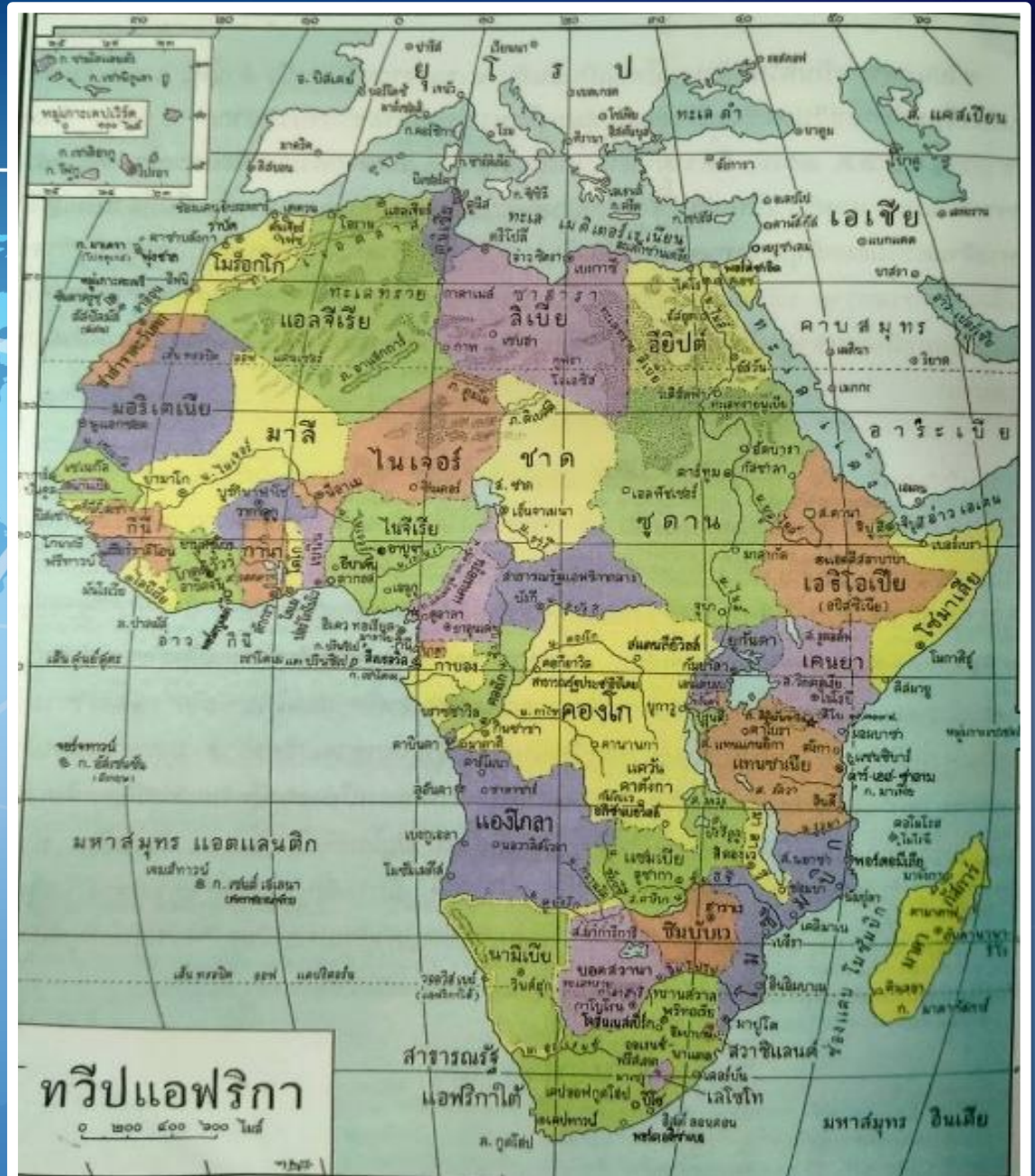
สภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปแอฟริกา

ลักษณะภูมิประเทศ

ที่ตั้งของทวีปแอฟริกามีความสำคัญในฐานะเป็นเส้นทางติดต่อระหว่างยุโรปกับเอเชีย เพื่อเป็นเส้นทางคมนาคมและการค้าเกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยมีเทือกเขาแนวยาวจากเหนือจดใต้มีภูเขาสูงชันและที่ราบสูงจำนวนมาก ได้สมญานามว่า ดินแดนแห่งที่ราบสูง มีพื้นที่แห้งแล้งเป็นทะเลทรายที่กว้างใหญ่ที่สุดในโลก คือทะเลทรายสะฮารา มีทรัพยากรแร่ เพชร ทองคำ น้ำมันปิโตรเลียม และแก๊สธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยมีแม่น้ำไนล์เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในทวีป แม่น้ำไนล์ในทวีปแอฟริกาส่วนใหญ่มีเกาะแก่งไม่สะดวกต่อการเดินเรือ และดินแดนที่มีพื้นที่ติดทะเลเมดิเตอร์เรเนียนนั้น ส่วนใหญ่มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา มีเส้นศูนย์สูตรลากผ่านตอนกลางของทวีป ทำให้มีอากาศร้อนและแห้งแล้ง มีพื้นที่ครึ่งหนึ่งเป็นเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อนหรือสะวันนา ในเขตอากาศแบบทุ่งหญ้างิ๊บทะเลทรายมีอุณหภูมิสูงตลอดปี ฝนตกน้อย ประชากรส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์ พื้นที่ ๓๐-๓๕% ของทวีปเป็นเขตทะเลทรายที่ร้อนจัดแห้งแล้งมากและมีฝนน้อยมาก ทางตะวันออกเฉียงเหนือมีแม่น้ำไนล์ ซึ่งเป็นแม่น้ำที่มีความยาวที่สุดในโลกไหลผ่านสามารถเพาะปลูกได้ แหล่งทรัพยากรที่สำคัญของทวีปตั้งอยู่ริมทะเลและที่ราบชายฝั่ง

ทวีปออสเตรเลีย

ที่ตั้ง

- ทิศเหนือ จดทะเลอาราฟูรา ทะเลติมอร์
- ทิศตะวันออก จดมหาสมุทรแปซิฟิก
- ทิศตะวันตก จดมหาสมุทรอินเดีย

ที่มา: หนังสือเรียน ราชอาณาจักรพื้นฐาน หน้าทะเลเมือง
วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์
และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑, หน้า ๑๑๗

สภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปออสเตรเลีย

ลักษณะภูมิประเทศ

ทวีปออสเตรเลียเป็นพื้นแผ่นดินมีความหลากหลายทางภูมิประเทศ ทั้งเทือกเขา ที่ราบสูง ที่ราบ และทะเลทราย เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำเมอร์รีย์ - ดาร์ลิง มีการตั้งถิ่นฐานหนาแน่นและเป็นเขตเกษตรกรรม ในบริเวณภาคตะวันออก มีเทือกเขาเกรตดิไวดิ้ง เป็นแหล่งทรัพยากรสำหรับอุตสาหกรรมของออสเตรเลีย มีที่ราบสูงบาร์คลีย์ และที่ราบสูงคิมเบอร์ลีย์มีทองคำและเพชร ในเขตตะวันตกของทวีป มีทะเลทรายกว้างใหญ่เมื่อรวมกันแล้วมีพื้นที่ขนาดใหญ่รองจากทะเลทรายสะฮารา

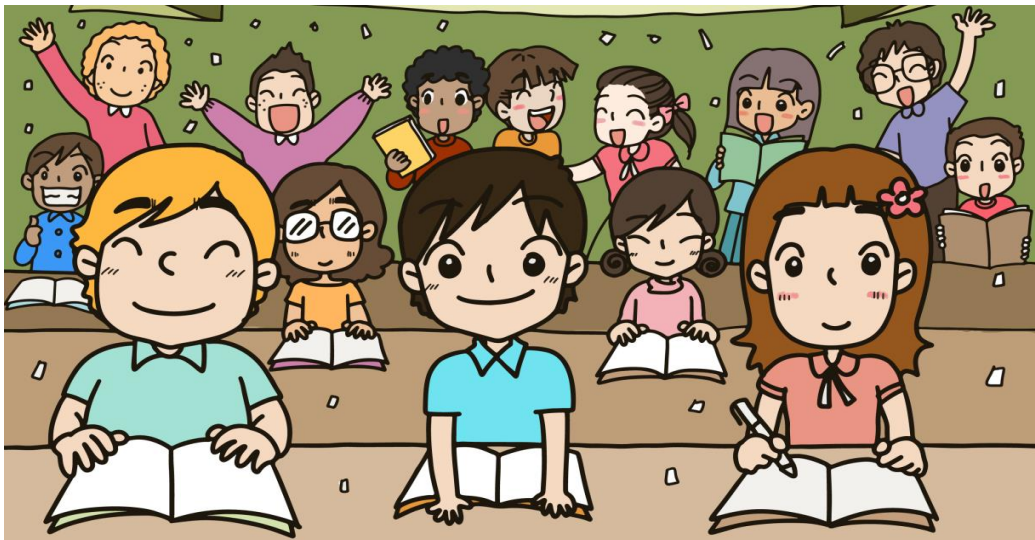
ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศร้อนชื้นพบมากในกลุ่มประเทศหมู่เกาะ เนื่องจากอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร มีอากาศร้อน มีฝนตกมาก ป่าไม้หนาที่บ เขตภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งแบบทะเลทรายและภูมิอากาศแบบทะเลทราย ได้แก่ ดินแดนรอบทะเลทราย และเขตทะเลทรายในออสเตรเลีย ภูมิอากาศอบอุ่นชื้น ได้แก่ ชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของออสเตรเลียและพื้นที่ส่วนใหญ่ของนิวซีแลนด์เป็นเขตที่มีป่าไม้ผลัดใบ โดยสภาพอากาศเหมาะแก่การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์

ใบงาน เรื่องสภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ แอฟริกาและออสเตรเลียที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป

ใบงานเรื่องสภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ แอฟริกาและออสเตรเลียที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง จากโลกเก่าสู่โลกใหม่
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ที่ตั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ แอฟริกา และออสเตรเลียที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการอภิปราย นำมากรอกลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ทวีป	ภูมิประเทศ	ภูมิอากาศ
ทวีปอเมริกาเหนือ		
ทวีปอเมริกาใต้		
ทวีปแอฟริกา		
ทวีปออสเตรเลีย		

ทวีป	ภูมิประเทศ	ภูมิอากาศ
ทวีปอเมริกาเหนือ	<p>ทวีปอเมริกาเหนือประกอบไปด้วยเทือกเขาขนาดใหญ่และพื้นที่สูงเป็นจำนวนมาก เช่น ในด้านตะวันตกของทวีปเป็นที่ตั้งของเทือกเขาร็อกกี้ ด้านตะวันออกเป็นเทือกเขาแอปพาเลเชียนพื้นที่ของทวีปอเมริกา ยังประกอบไปด้วยที่ราบอีกจำนวนมาก เช่น ที่ราบรอบอ่าวฮัดสัน ที่ราบลุ่มแม่น้ำเซนต์ลอว์เรนซ์ ที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี ซึ่งเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของทวีป</p>	<p>ทวีปอเมริกาเหนือมีภูมิอากาศที่หลากหลาย ปลูกพืชได้ทุกชนิด ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของภูมิภาคอเมริกาเหนือโดยรวม มีความอุดมสมบูรณ์และมีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ</p>

ทวีป	ภูมิประเทศ	ภูมิอากาศ
ทวีปอเมริกาใต้	<p>ทวีปอเมริกาใต้มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาภูเขา และที่ราบสูง โดยทางตะวันตกมีเทือกเขาสำคัญคือเทือกเขาแอนดิส ทางตะวันออกเป็นที่ราบสูง เช่น ที่ราบสูงบราซิล มีแหล่งทรัพยากรน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำแอมะซอน</p>	<p>ทวีปอเมริกาใต้มีลักษณะภูมิอากาศหลากหลาย ทั้งเขตร้อนเขตอบอุ่น และเขตหนาว โดยมีเขตร้อนชื้นตลอดปี คือลุ่มแม่น้ำแอมะซอนที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ เขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนซึ่งปลูกพืชได้หลายชนิด เช่น กาแฟ ยาสูบ อ้อยและมีความเหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐาน</p>

ทวีป	ภูมิประเทศ	ภูมิอากาศ
<p data-bbox="147 685 369 878">ทวีป แอฟริกา</p>	<p data-bbox="504 192 1375 1335">ที่ตั้งของทวีปแอฟริกา มีความสำคัญ ในฐานะเป็นเส้นทางติดต่อระหว่างยุโรปกับเอเชียเพื่อเป็นเส้นทางคมนาคมและการค้า เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยมีเทือกเขาแนวยาวจากเหนือจดใต้มีภูเขาสูงชันและที่ราบสูงจำนวนมาก มีพื้นที่แห้งแล้งเป็นทะเลทรายที่กว้างใหญ่ เช่น ทะเลทรายสะฮารา</p>	<p data-bbox="1523 207 2390 1228">ลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา มีเส้นศูนย์สูตรลากผ่านตอนกลางของทวีป ทำให้มีอากาศร้อนและแห้งแล้ง มีพื้นที่ครึ่งหนึ่งเป็นเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อนหรือสะวันนา ในเขตอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย มีอุณหภูมิสูงตลอดปี ฝนตกน้อย ประชากรส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์</p>

ทวีป	ภูมิประเทศ	ภูมิอากาศ
<p data-bbox="193 686 321 753">ทวีป</p> <p data-bbox="104 808 407 875">ออสเตรเลีย</p>	<p data-bbox="504 189 1375 1222">ทวีปออสเตรเลียเป็นพื้นแผ่นดิน มีความหลากหลายทางภูมิประเทศ ทั้งเทือกเขา ที่ราบสูง ที่ราบ และ ทะเลทราย เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ เมอร์รีย์-ดาร์ลิง มีการตั้งถิ่นฐานหนาแน่นและเป็นเขตเกษตรกรรม เทือกเขาเกรตดิไวดิ้งเป็นแหล่งทรัพยากรสำหรับอุตสาหกรรมของออสเตรเลีย</p>	<p data-bbox="1518 189 2390 1222">ภูมิอากาศร้อนชื้นพบมากในกลุ่มประเทศหมู่เกาะ เนื่องจากอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร มีอากาศร้อน มีฝนตกมาก ป่าไม้หนาที่บเขต ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งแบบทะเลทรายและภูมิอากาศแบบทะเลทราย ได้แก่ ดินแดนรอบทะเลทราย และเขตทะเลทรายในออสเตรเลีย</p>

เรื่องที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์

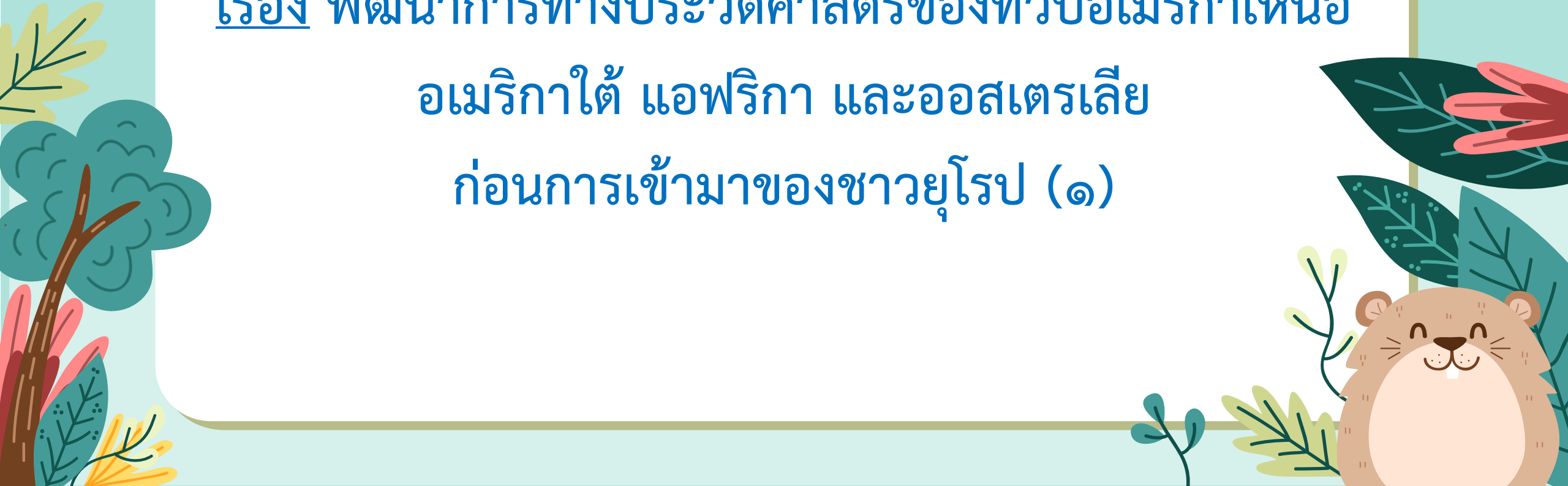
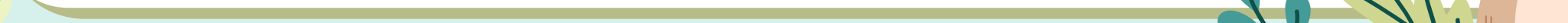
- ทวีปอเมริกาเหนือ
- ทวีปอเมริกาใต้
- ทวีปแอฟริกา
- ทวีปออสเตรเลีย

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ
อเมริกาใต้ แอฟริกา และออสเตรเลีย
ก่อนการเข้ามาของชาวยุโรป (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

- **ใบความรู้** เรื่อง ชนเผ่าและกลุ่มประชากรในทวีปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ แอฟริกา และออสเตรเลีย
- **ใบกิจกรรม** Who Am I
- **ใบงาน** เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ แอฟริกา และออสเตรเลียก่อนการเข้ามาของชาวยุโรป

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

